CZĘŚĆ XLVI — № 54. ROK 23 — (1852.)

# TYGODNIK
## PETERSBURSKI.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

### GAZETA URZĘDOWA
### KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 18/30 LIPCA.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

### PETERSBURG, 17/29 LIPCA.

JJ. KK. WYSOKOŚCI, Xiążę ALBERT SASKI i Xiążę FRYDERYK WIRTEMBERGSKI przybyli 15 (27) Lipca do Peterhofu ze Stettinu.

---

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 9 Lipca, liczący się w Armii Jenerał-major *Trembicki*, mianowany zostaje Radzcą Tajnym i Senatorem Ogólnego Zgromadzenia Departamentów Warszawskich.

*Rozkaz dzienny* CESARSKI, *w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 22 Lipca 1852 roku, (w Peterhofie.)*

W gubernii Kijowskiej, Urzędnicy z Wydziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zostają podniesieni, za wysługę lat, do rang: Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: Rządu Gubernijalnego: Starszy Sekretarz *Obuch-Woszczatyński*, Sekretarze: *Ejsmont 1* i *Ejsmont 2*, i Sprawnik Ziemski Czyhryński *Basnin;*—Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Kontroler Urzędu Powszechnej Opieki *Tarasienko-Godry*, Naczelnicy Stołu Szlacheckiego Deput. Zgromadzenia: *Konsenciusz* i *Hołownia*, Sprawnik Ziemski Skwirski *Skintiejew*, Niezmienni Starsi Assesorowie Sądów ziemskich: Zwienigrodzkiego *Derkaczew*, Czehryńskiego *Frankowski*, Kijowskiego *Jarocki* i Assesor tegoż Sądu do Spraw o przemycaniu trunków *Hromyka*, Policyi miejskiej Kijowskiej Komisarz *Charebow* i Komisarz do spraw o przemycaniu trunków *Chod'kow;* Dozorcy okręgowi w powiatach: Kijowskim *Hermaszew-Bubeło* i Radomyślskim *Skałacki;* Komisarze dla poskromienia kradzieży koni w powiatach: Wasilkowskim *Kozaczyński* i Kijowskim *Pastorski;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Rządu Gubernijalnego: pełniący obowiązki Naczelników Stołu: *Baranowski*, *Dołżański*, *Sancewicz* i *Jeszczenko*, Pomocnik Naczelnika Stołu *Kulczyn*, i pełniący obow. Pomocnika Naczelnika Stołu *Iskierski;* Urzędu powszechnej Opieki: Naczelnicy Stołu *Dmochowski* i *Duchnowski*, Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia: Naczelnik Stołu *Limiński*, Tłumacz *Jurkiewicz* i Pomocnik Protokolisty *Zaleski*, Sądów Ziemskich: Lipowieckiego: Starszy niezmienny Assesor *Wyszatlicki* i Umańskiego Assesor do spraw o przemycaniu trunków *Wroński;* Powiatu Berdyczewskiego Dozorca Okręgowy *Orłowski* i Pomocnik Dozorcy Okręgowego *Łopuszański;* Kancelliści: Rządu Gubernijalnego: *Krzyżanowski*, *Osowski*, *Brojakowski*, *Tomaszewski*, *Filipowicz* i *Zagrajski;* Urzędu Powszechnej Opieki *Belgowski;* — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Rządu Gubernijalnego: Pomocnik Starszego Sekretarza *Zaleski*, pełniący obowiązki Pomocnika Kassyera Urzędu Powszechnej Opieki *Heppener* i Rejestrator Gubernijalnego inwentarzowego Komitetu *Bohdanowicz;* Sądów Ziemskich: Kaniowskiego Assesor *Nitowski*, Radomyślskiego Sekretarz *Łuczyński* i Naczelnik Stołu *Czopowski;* tegoż powiatu Dozorca Okręgowy *Hukowski* i Pomocnik Dozorcy *Gembicki*, Sekretarze: Kancellaryj: Marszałka powiatu Zwienigrodzkiego *Budkiewicz*, Lipowieckiej Kwaterniczej Kommisyi *Borziakowski*, Dozorców Okręgowych powiatów: Radomyślskiego *Terlecki* i Umańskiego *Tyszkiewicz;* Policyj miejskich: Taraszczańskiej *Baricki* i Berdyczewskiej Naczelnik Stołu *Matkowski;* Kancelliści Kancellaryj: Kijowskiego Wojennego Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora *Ciechanowicz* i *Pietraszewicz*, Rządu Gubernijalnego: *Radoczyński*, *Lewicki*, *Rejpolski* i *Kudrin;* Urzędu Powszechnej Opieki: *Wysocki* i *Dąbrowski;* Gubernijalnej Kommisyi Żywności: *Podsędkowski;* Gubernijalnego inwentarzowego Komitetu: *Jeszczenkow* i były Kurator zapasowych magazynów

zboża powiatu Zwienigrodzkiego *Hetulewicz*; — Otrzymują rangę Rejestratora Kollegialnego, Pomocnik Naczelnika Stołu Rządu Gubernijalnego *Temruk-Czerkas*; Sądów Ziemskich: Berdyczewskiego pełniący obowiązki Sekretarza *Witwicki*, Naczelnicy Stołu: Skwirskiego *Grabowski* i Taraszczańskiego *Czarnecki*, Kijowskiego pełniący obowiązki Naczelnika Stołu *Zagradski*, Rejestratorowie: Taraszczańskiego *Halinowski* i Skwirskiego *Rogalski*; Dozorcy Kwartałowi: Kijowskiej miejskiej Policyi *Griszkow*, *Jasiński*, *Jaskiewicz*; Brantmejster Komendy Ogniowej Kijowskiej *Wielhorski* i pełniący obowiązki Dozorcy Szpitalu okręgowego Skwirskiego *Krzyżanowski*; Sekretarze Kancellaryj: Marszałków powiatów: Czebryńskiego *Tarnawski* i Umańskiego *Witkowski*; Kantoru Zakładów dobroczynnych Kiryłłowskich *Korzeniowski*; Kommisyi Kwaterniczej Wasilkowskiej *Laskowski*, Policyi miejskiej Czerkaskiej *Siellawa*, Sprawnika Ziemskiego powiatu Taraszczańskiego *Siemionow* i Dozorcy Okręgowego powiatu Umańskiego *Lewicki*; Kancelliści Kancellaryj: Kijowskiego Wojennego Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora *Kilczewski*, Gubernatora Cywilnego: *Ilczewicz*, *Rogala-Lewicki*, *Zawadzki*, *Illaszewicz*, *Korowaj-Metelicki*, *Balicki*, *Betuliński*, *Łyzłow*, *Stafijewski*, *Łupsza* i *Chorżewski*; Rządu Gubernijalnego: *Trzecieski*, *Szostakowski*, i *Lisowski*; Urzędu Powszechnej Opieki: *Bohomolec*; Kancellaryj Marszałków powiatów: Skwirskiego *Paszkowski*; Czebryńskiego *Wirski* i Zwienigrodzkiego *Rojecki*; Sądów Ziemskich: Berdyczewskiego *Stempniowski*, Taraszczańskiego *Hukowski* i *Kandratjew* i Czerkaskiego *Hryhorowicz*; byli: Kurator zapasowych magazynów zboża powiatu Taraszczańskiego *Bekierski*, Deputat zwiniętego osobnego Komitetu tegoż powiatu *Sokołowski* i Sekretarz Dozorcy Okręgowego powiatu Berdyczewskiego *Garliński*. *(Dok. nast.)*

— Przez takiż Rozkaz dzienny Cesarski, z dnia 10 Lipca (w obozie pod Krasnem-Siołem), Młodszy Cenzor Komitetu Cenzury zagranicznej, Radzca Kollegialny *Wołowski*, za wysługę lat podniesiony zostaje do rangi Radzcy Stanu.

— Przez Ukazy Cesarskie do Kapituły Orderów, z dnia 21 Maja (2 Czerwca), najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 2 klassy, Pułkownik służby Królewsko-Saskiej, Komendant placu w Lipsku *Haake*, Naczelnik okręgu Lipskiego *Broitzen*, Podpułkownik służby Francuzkiej, Dowodzca 11 pułku Dragonów *Duclo-Grenet* i Szef szwadronu Sztabu Głównego tejże służby, adjutant jenerała Gémeau, Dowodzcy wojsk, zajmujących część Państwa Papiezkiego, *Corbet*; — Św. Stanisława 2 klassy, z koroną Cesarską: Podpułkownicy tejże służby: Szef Sztabu dywizyi Francuzkiej i Komendant placu w Rzymie *Anselme*, i Dowodzca artylleryi tejże dywizyi *Bourdeau*; — Tegoż orderu 2 klassy, Oficerowie francuzcy tejże dywizyi: Szef bataljonu 32 pułku linijowego *Vaubert de Genlis*, Kapitanowie: Dowodzca Inżenjerów *Ragou* i adjutant jenerała Gémeau *Hagues* i Mistrz policyi w Rzymie, Porucznik *Maugin*; — Tegoż orderu 3 klassy, Porucznicy tejże dywizyi: 11 pułku Dragonów *de la Loyère*, 11 pułku lekkiego *Messager* i korpusu Żandarmów, Audytor (Prévot) dywizyi *Raffit*.

— W Gazecie Policyi Petersburskiej umieszczony jest Rozkaz dzienny P. Ober-Policmejstra z dnia 14 Lipca, którym oświadcza doskonałą wdzięczność swoję Dozorcom kwartałów: 4-go, Części Litejnej *Kopiejczykow*, za ścisłe i dokładne wyśledzenie sprawy o Petersburskim mieszczaninie Jerzym *Wiediaszyn*, który, będąc skazanym na osiedlenie w Syberyi, uciekł z pod aresztu przeszło przed dwoma laty i pojmany został w chwili skradzenia chustki z 5 rublami srebrem z kieszeni Radczyni Honorowej *Schultzen*, podczas nabożeństwa w Siergjewskim Soborze; i 1-go, Części Rożdestwieńskiej *Orańskiemu*, za odznaczające się jego czynności ku wytropieniu i pojmaniu kilku włoczęgów, którzy, kryjąc się w tutejszej stolicy za fałszywemi pasportami, żyli z oszustwa i złodziejstwa, i przy których znaleziona została wódka z blekotem, mająca własności odurzające.

— Umarli w tych dniach Jenerałowie-porucznicy: Jenerał-adjutant, Członek Komitetu opieki Inwalidów *Gerbel* i Senator *Sewastjanow*.

## Zadanie do nagrody.

«Od lat już kilku zwierzątka z oddziału *Szczurów* (Glires), znane w Rossyi pod ogólném nazwaniem *Susłów*, *Suslików*, należące do trzech oddzielnych gatunków: *Mus Citillus* Pallasa, *Spermophilus guttatus* Temmincka, (*) *Arctomys* Pallasa i *Spermophilus musicus* Ménétriès'a, dotyla się rozmnożyły w stepach Rossyi południowej, iż w rolnictwie wielkie zrządzają szkody. Uciekano się dla wytępienia tych uprzykrzonych zwierzątek do rozmaitych sposobów, jako pastek czyli samołówek wszelkiego rodzaju, do zalewania ich kryjówek, zasypywania tychże popiołem i wapnem, wykurzania, trucia, i t. p. Wszystkie te sposoby, w pewnym tylko stopniu skuteczne, nie osiągnęły wszakże celu, jaki sobie zamierzano, trucie zaś i wykurzanie, za pomocą substancyi, podobnej ze swego składu do prochu strzelniczego, przedstawują niemałe dla samychże mieszkańców niebezpieczeństwo.

«Biorąc na uwagę, że głębsze zbadanie natury samego zwierzęcia, byłoby najbliższym środkiem zatamowania spustoszeń jakie sprawuje, Komitet Naukowy Ministerstwa Dóbr Państwa ogłosił konkurs do dwóch nagród; z tych jedna, medal złoty wartości 50 dukatów, przeznaczona jest za napisanie *Monografii zupełnej, czyli opisu najdokładniejszego zwierząt znanych w Rossyi pod nazwaniem Suslików*; druga, medal złoty wartości 150 dukatów, lub odpowiednia wypłata pieniężna, będzie wydana temu, kto znajdzie *sposób najprostszy i najłatwiejszy wytępienia Suslików, zastosowany do możności włościan, i którego skuteczność zostanie sprawdzona doświadczeniem*.»

(*) *Spermophilus* (Calobatis) *guttatus*, *Suseł kroplisty* Belke. Zdami się że ten sam gatunek *Amstrem* lub *Hamstrem* nazywa się na Litwie, gdzie tylko futerko jego jest znane. *(Wyd. Tyg.)*

## KRÓLESTWO POLSKIE.

*Warszawa, 8 (20) Lipca.*

Najjaśniejszy Pan, na przedstawienie JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, udzielając Radzcy Tajnemu Morawskiemu, Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kom. Rząd. Przych. i Skarbu, trzy-miesięczny urlop za granicę, Najwyżej polecić raczył: aby podczas nieobecności Dyrektora Głównego, obowiązki te pełnił Radzca Tajny Łęski, Prezes Dyrekcyi Głównej T. K. Z.

— N. Pan, na przedstawienie Namiestnika Królestwa, Najmiłościwiej udzielić raczył Józefowi Feldman, Agentowi Dyrekcyi Ubezpieczeń, osobiste poczesne Obywatelstwo.

— Na czas nieobecności JW. Jenerał-lejtnanta Wikińskiego, Dyrektora Głównego Prezydującego w Kom. Rząd. Spraw Wewn. i Duchown. poruczone zostało pełnienie obowiązków Dyrektora Głównego, JW. Radzcy Tajnemu Michałowi Bończy-Brujewicz, Dyrektorowi Wydziału Przemysłu, Członkowi tejże Kommisyi.

— Na wniosek Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Rada Administracyjna Królestwa pod dniem 18 (30) Marca r. b., z powodu zniesienia linii celnej od strony Cesarstwa, wydała postanowienie, które zyskało zatwierdzenie N. Pana, aby środki ostrożności pod względem wprowadzania zwierząt domowych i produktów zwierzęcych w obręb Królestwa Polskiego, ustawą Policyi weterynaryjnej w r. 1844 wydaną, przepisane, były i nadal wykonywane, ze zmianami wszakże następującemi: 1.) Dla dogodności handlujących i łatwiejszej możności zastosowania środków Policyjno-weterynaryjnych, oprócz dotychczasowego Weterynarza kwarantannowego w Włodawie, ustanawiają się nadto w Gubernii Lubelskiej, dwa inne urzęda weterynaryjne, to jest: w Łuszkowie i Terespolu, tudzież jeden urząd weterynaryjny w Ciechanowcu gubernii Augustowskiej, które to urzęda wykonywać będą to wszystko, co według ustawy Policyi weterynaryjnej włożone jest w obowiązki Lekarza pogranicznego, a to przy spółdziałaniu miejscowych Władz policyjnych. W czterech pomienionych punktach ustanowienia urzędów weterynaryjnych, a mianowicie: w Włodawie, Łuszkowie, Terespolu i Ciechanowcu, urządzone być mają kwarantanny dla odbywania rewizyi stanu zdrowia bydła do kraju tutejszego wprowadzanego. 2.) Bydło stepowe nawet w czasie wolnym od grasowania w ościennych Powiatach Cesarstwa, ma być wprowadzane w obręb Królestwa, tylko przez punkta, gdzie ustanowione Urzęda weterynaryjne; przy czem poddane będzie rewizyi, sprawdzeniu świadectw, obserwacyi kwarantannowej przez 48 godzin i oczyszczeniu przez obmycie. Poganiacze stepowego bydła, zawsze zaopatrzeni być winni w świadectwa zdrowia, wykazujące, że pędzone przez nich bydło pochodzi z miejsca, w którem nie grasuje zaraza, i że w drodze przez miejsca zarażone nie przechodziło. W świadectwach takowych, które mają być wydawane albo na całkowite trzody, albo na oddzielne partye, wykazywane być winny liczebnie sztuki pędzonego bydła. 3.) Jeżeli bydło stepowe prowadzone zostanie z pominięciem punktów wskazanych, nie będzie ocechowane w jednym z urzędów weterynaryjnych, ani też opatrzone w świadectwo, przekonywające o dopełnionych w tychże urzędach rewizyi i obserwacyi, wówczas ma być przez Burmistrzów i Wójtów gmin, przez które przechodzi, zatrzymane, na koszt właściciela, na miejscu przez czas 14 dniowy potrzebny do przekonania się, że w niem nie ma utajonej zarazy. 4.) Bydło nie stepowe, w czasie gdy w ościennych Powiatach Cesarstwa nie ma księgosuszu, może wchodzić w obręb Królestwa bez żadnej przeszkody, przez każdy punkt; podczas zaś grasowania pomienionej zarazy w którym bądź z przyległych Królestwu Powiatów Cesarstwa, bydło rogate nabyte w tychże Powiatach lub z nich przypędzone na sprzedaż, ma być poddane rewizyi w pierwszem mieście, leżącem na trakcie, którędy bydło idzie. 5.) Przy obejrzeniach dopełnianych na zasadzie ustawy Policyi weterynaryjnej na bydle przed wejściem do Warszawy, jako też w innych punktach, gdzie są ustanowione podobne rewizye Policyjno-Lekarskie, sprawdzane ma być, czyli to co przepisuje niniejsze postanowienie, wykonanem w zupełności zostało. 6.) W razie ogólnego marszu wojska, bydło w zaprzęgu i z wojskiem idące, przez wszystkie punkta do Królestwa wpuszczane być powinno. Projekt tego postanowienia Rady Administracyjnej, N. Pan mając przedstawiony przez Ministra Sekretarza Stanu, przy zatwierdzeniu onego rozkazać raczył: aby przepisy nim objęte, podać do powszechnej wiadomości w gubernijach, z których bydło rogate do Królestwa sprowadzane bywa, poleciwszy zarazem, iżby włożonym był przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na Naczelników przyległych Królestwu Powiatów Cesarstwa obowiązek, niezwłocznego na przypadek pojawienia się tamże zarazy lub innej choroby bydła, zawiadamiania o tém właściwej Władzy Powiatów graniczących z Królestwem. W wypełnieniu tego Najwyższego Rozkazu, przepisy powyższe o rewizyi, porządku wprowadzania bydła z Cesarstwa do Królestwa, przez Ministra Spraw Wewnętrznych Cesarstwa komunikowane zostały Jenerał-Gubernatorom: Kijowskiemu, Ryżskiemu, Wileńskiemu, i p. o. Noworossyjskiego i Besarabskiego, w celu stosownego onych wykonania, jak o tém Kommisya Rządowa Spraw Wewnętrznych przez odezwę Sekretarza Stanu przy Radzie Admin. z daty 28 Kwietnia (10 Maja) r. b. zawiadomioną została.

— Rada Administracyjna Królestwa, postanowiła co następuje: Alexander Kamiński, malarz, mieszkaniec m. Warszawy, który w roku 1848 wyjechawszy z kraju do Rzymu dla doskonalenia się w malarstwie, tamże przyłączył się do rokoszan, i opuściwszy Rzym podróżował; Józef Juczewski, b. uczeń Szkoły Realnej w Lublinie, zbiegły w r. 1848 z Wielunia za granicę; Teodor-Konstanty 2 imion Assman, b. prywatny Pisarz przy Proboszczu Kościoła parafialnego św. Alexandra w Warszawie, również zbiegły za granicę, i mieli

udział w powstaniu węgierskiém, i Tomasz-Józef Vincenti, były uczeń cukierniczy z miasta Warszawy, który w roku 1849 zbiegł, i służył w szeregach rokoszan Szleswicko-Holsztyńskich; wszyscy czterej z powodu wyżej przytoczonych okoliczności uznani za wygnańców z kraju, ulegają karze konfiskaty majątku, bąć już zasekwestrowanego, bąć następnie jeszcze wykryć się mającego, a to wedle prawideł postanowieniem z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 roku wskazanych. Tytuły własności dóbr nieruchomych, tudzież kapitałów i praw hipotecznych, należących do wygnańców, winny być na mocy niniejszego postanowienia we właściwych xięgach wieczystych na imie Skarbu Królestwa przepisane.

— Dnia 30 Czerwca (14 Lipca) r. b. okropna pożoga zniszczyła miasto Praszkę, w powiecie Wieluńskim, do zamożniejszych miasteczek zaliczone. Niewiadomo z jakiej przyczyny wybuchł pożar, o godzinie 11 przed południem, rozszerzył się nadzwyczaj szybko i w przeciągu dwóch godzin całe miasto obrócił w perzynę. Ogień tak gwałtownie ogarniał wszystko, że nic uratować nie zdołano; co wyniesiono z domów, spłonęło na rynku i ulicy. Sikawki tak z za pruskiej granicy jak z okolic przybyłe w liczbie 10, nie mogły przyczynić się do gaszenia pożaru, gdyż w środek miasta niepodobna było dostąpić, lecz gaszono z brzegów co się dało. Domów i zabudowań spaliło się blisko 120. Komora Celna i tuż przy niej Cerkiew, jak niemniej towary na Komorze będące, ze szczętem spłonęły; uratowano tylko skrzynię kassową, za sprawą i poświęceniem się zarządzającego Komorą P. Dobrzańskiego; ocalono także kassę miejską, lecz spaliło się całe Archiwum i wszystkie papiery Magistratu. Burmistrz Borowski zginął w płomieniach. Z pod gruzów wydobyto już przeszło 20 ciał spalonych, lecz nieszczęśliwych ofiar pewno daleko większa jest liczba. Urzędnicy Komory Praszka z duszami tylko uciec zdążyli przed niszczącą pożogą, tak, że nawet odzieży nie mają; znaleźli schronienie we wsi Kowale. Pozbawieni wszystkiego mieszkańcy miasta, rozpierzchli się po okolicznych polach, rozpaczne wydając jęki, widok tego niesłychanego zniszczenia najtwardsze serca do litości pobudza. Zewsząd spieszą na pomoc nieszczęśliwym pogorzelcom Praszki; 2,000 ludzi, bez odzienia po większej części, bez żadnych zasobów, żyje od trzech dni tém, co doniosą z Wielunia i okolicznych włości. Rząd troskliwy o podanie im środków zasiłku, na pierwszą wiadomość o tym nieszczęśliwym wypadku, udzielił wsparcie na potrzeby pogorzelców. *(Gaz. Warsz. Kur. Warsz.)*

# WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

## NIEMCY.

AUSTRYA. *Pesth, 15 Lipca.* Dziś Cesarz musiał stanąć w Peterwaradin. Władze Cywilne Bosnii i Serbii przybyły do Belgradu dla powitania N. Pana i Sułtan wysłał muszyra z dwoma ferikami i świetnym orszakiem dla spotkania młodego Monarchy na granicy dwóch Cesarstw. Donoszą z Konstantynopola, że bogate podarki, przeznaczone dla Cesarza, wyprawione zostały statkiem parowym do Triestu.

*Pesth, 17 Lipca.* Wczora Cesarz wyjechał z Peterwaradein na Neusatz do Titel, a ztamtąd na statku *Albert* do Semlin, dokąd udali się, dla przyjęcia J. C. Mości Xiążę Serbii Kara Georgjewicz i jego Małżonka, w towarzystwie 24 młodych dziewcząt Serbskich, dla złożenia N. Panu podarków, składających się po większej części z ich własnych robót. (Podług listów ogłoszonych w Gazecie Augsburskiej, Pasza Belgradu z małżonką i Xiążę Stirbey, Hospodar Wołoski, mieli też zjechać do Semlina dla powitania Cesarza). Dziś, N. Pan wyjechał z Semlina na statku parowym w dalszą podróż wzdłuż tureckiej granicy aż do Orsowa, dokąd jutro przybędzie. Ztamtąd Cesarz skieruje się ku północy na Mahadia do Karansebes, statek zaś oczekiwać będzie w Presburgu. Podczas swej podróży wodą N. Pan pokilkakroć wysiadał na brzeg dla odbierania hołdów od władz miejscowych.

— Cesarz udzielił przebaczenie hrabi Władysławowi Csaky, byłemu Gubernatorowi Komitatu Zips i członkowi Izby Wyższej ostatniego Sejmu Węgierskiego, skazanemu za zdradę Stanu na śmierć, z konfiskatą majątku.

— Wczora cała znakomitsza Szlachta Transylwanii odjechała z Pesth do Hermanstadt, dokąd Cesarz jest spodziewany na 23 Lipca.

— Miasto Pesth ofiarowało dyplomata obywatelstwa honorowego pierwszemu adjutantowi Cesarskiemu hrabi Grünne i Banowi Jellaczyc, który opuścił Budę 12 Lipca i wrócił do Wiednia.

— Podług doniesień z Wenecyi liczba osób aresztowanych we Włoszech północnych wynosi 130 osób; z tych 30 w samej Wenecyi.

— Do Ischl spodziewają się NN. Królowych Pruskiej i Saskiej. Słychać że i Król Jmć Pruski zjedzie do tych wód na dni kilka.

*Wiedeń, 15 Lipca.* Zapewniają, że prace organiczne dla Kroacyi i Esklawonii zostały wstrzymane do czasu, aż Cesarz naocznie przekona się o stanie i potrzebach tego kraju. Na czele zamierzanych reform idzie urządzenie szafunku sprawiedliwości.

*Agram, 10 Lipca.* Dziś odebrano tu Reskrypt Cesarski, przywracający mundury narodowe.

MUNICH, *16 Lipca.* Król Jmć, który obecnie bawi w Kissingen, zamierza w przyszłym tygodniu zjechać do Kissingen z powodu przybycia tam Krola i Królowej JJ. Szwedzkich.

KISSINGEN, *15 Lipca.* Dziś wieczorem, o godzinie 7, przybyli tu NN. Król i Królowa Szwedzcy, z Xięciem Eugeniuszem Uplandyi, Xiężniczką Eugenią i licznym orszakiem.

HANOWER, *17 Lipca.* Część Kommisyi Konstytucyjnej, która przyjęła wnioski Hrabi Benningsen (rodzaj kompromissu w przedmiocie Sejmików prowincyonalnych), chciała z kolei czynić Rządowi propozycye, ale Minister, P. Schele, oświadczył, że nie może wchodzić w ich rozbior.

Dziś, 17 Lipca, Sejm został odroczony do nieoznaczonego czasu.

KASSEL, *16 Lipca.* Dziś miało miejsce otwarcie nowego Sejmu przez Elektora osobiście.

LUBEKA. Prawo uchwalone w ostatnich czasach wspól

ze stanem miejskim stanowi zupełne zrównanie izraelitów z innemi obywatelami, tak pod względem obywatelskim, jak i przemysłowym.

## ANGLIJA.

LONDYN, *17 Lipca.* Xiążę i Xiężna Montpensier opuścili Londyn przedwczora drogą żelazną, udając się do Plymouth, gdzie JJ. KK. Wysokości mieli zabrać się na statek parowy wojenny marynarki Hiszpańskiej, *Izabella II.*

— P. Disraeli, podczas uczty którą dla niego wyprawili jego wyborcy w Aylesbury, miał mowę, w której usiłuje usprawiedliwić swoje odstępstwo od zasad protekcyonizmu, wyraża nadzieję, że Ministerstwo obecne będzie miało większość (?) w przyszłym Parlamencie i t. p. Minister Skarbu kończy następnie:

«Proklamacya zabraniająca processyi katolickich nie była aktem partyj, jak to chcą wystawić. Rząd również zabronił processyj oranżystowskich, i jeżeli proklamacya sprawiła zaburzenia w Stockport, za to zapobiegła podobnym wypadkom w pięćdziesięciu innych miejscach.

«Jest to mojém najmocniejszém przekonaniem, że Gabinet dzisiejszy w przyszłej jesieni znajdzie się w obec Parlamentu, którego większość będzie na jego stronie. Nie mam w tym względzie najmniejszej wątpliwości. Oppozycya nie będzie miała innej zasady, jak żywioły rewolucyjne. Whigowie nie mogą inaczej odzyskać nieco popularności, jak wzywając ku sobie jakubinów z Lancashire. Rząd obecny jest niezbędnym krajowi dla utrzymania jego instytucyj; oppozycya nie inaczej wystąpi, jak udrapowana po rewolucyjnemu, i t. d.

— W Irlandyi spodziewają się obfitego zbioru wszelkich płodów ziemi; szczególniej zarodziły i udały się kartofle.

— Następne są imiona szesnastu Lordów Szkockich, obranych na przyszłą sessyą Parlamentu: margrabia Tweeddale, hrabiowie: Morton, Home, Strathmore, d'Airlie, de Leven i Melville, Selkirk, Orkney i Seufield, lordowie: Saltoun, Gray, Sinclair, Elphinstone, Blontyre, Colville de Culross i Polworth.

## FRANCYA.

PARYŻ, *19 Lipca.* Depesze telegraficzne, ogłoszone w gazetach dzisiejszych, donoszą o przejeździe Prezesa Bonaparte przez Bar le Duc i Nancy, gdzie był przyjęty z entuzyazmem. Przenocowawszy w tém ostatniém mieście, Ludwik Napoleon, wyjechał zeń o wpół do 7 rano. (Depesza telegraficzna odebrana w Berlinie oznajmuje o przybyciu Prezesa do Strasburga 18 Lipca, o wpół do 2 po południu.)

— W Monitorze urzędowym czytamy: «Rozmaite gazety zagraniczne ogłaszają codziennie korrespondencye, które nie mają innego celu, jak wprowadzenie w błąd opinii publicznej w Europie we względzie zamiarów Rządu Francuzkiego.

«Wczora jeszcze, jedna angielska gazeta, opowiadała w długim, najdrobniejszemi szczegółami napełnionym artykule, wszystkie wypadki mniemanej missyi dyplomatycznej, która, jakoby, była powierzona kobiecie wysokiego rodu i wielkiego rozumu. Ta missya, która nigdy nie istniała, jak tylko w wyobraźni wynalazcy pogłoski, jest wymysłem, natchnionym przez uczucia najbardziej nieprzyjazne dla Prezesa Rplitej.

«Rząd Francuzki, którego polityka jest jawna, nie potrzebuje uciekać się do podobnych sposobów, które są jedynie narzędziami słabych Rządów.»

— Uroczystości, które się gotują na dzień 15 Sierpnia, rocznicę połączoną imienin i koronacyi Cesarza Napoleona, mają być czémś osobliwém i wychodzącém ze zwykłej kolei uroczystości tego rodzaju. Między innemi szczególnościami zapewniają, że do illuminacyi, będzie użyte zamiast zwykłych lamp i gazu światło elektryczne.

— Pomnik wzniesiony na ulicy d'Anjou na cześć Ludwika XVI i Maryi Antoniny został starannie odnowiony.

— W gazecie *Union* czytamy: «Zapewniają nas, że wódz Arabski, Bou-Maza, którego mniemana ucieczka z Ham, sprawiła takie wrażenie, uczy się zasad religii katolickiej i napisał już kilka listów, oświadczających stałe postanowienie przejścia na łono Kościoła. Jeżeli to przyjdzie do skutku, Bou-Maza będzie mógł oddać nieocenione usługi i Francyi i swoim współziomkom.

## HISZPANIJA.

MADRYT, *11 Lipca.* Gazeta *Constitucional*, potwierdzając wiadomość, daną przez inne gazety o nowej wyprawie piratów, gotującej się na zdobycie wyspy Kuby, dodaje: «Musimy obok tego wspomnieć o fakcie, smutniejszym jeszcze od oczekiwanego wylądowania rozbojników morskich. Odkryto w Hawanie spisek, osnuty przez kilku zapaleńców, zostających w stosunkach z piratami. Spiskowi, młodzi ludzie w liczbie około trzydziestu, byli już najęli okręt w celu połączenia się z napastnikami na pełném morzu lub w Stanach Zjednoczonych, kiedy Wielkorządzca, dowiedziawszy się o ich zamiarach, rozkazał ich pojmać i oddać pod sąd wojenny. Ten wyrzekł przeciw ośmiu karę śmierci i wyrok został natychmiast wykonany.

«Korrespondencye donoszą, że najlepszy duch panuje na wyspie i dzielne środki przedsięwzięto dla przyjęcia piratów za ich przybyciem i przykładnego ich skarcenia.»

— W samym Madrycie gorąco jest tak nieznośne, że wszyscy uciekają z miasta na wieś; dyliżanse i inne środki kommunikacyi publicznej nie wystarczają na potrzeby odjeżdżających. Przeciwnie w Granja, położonej u stóp gór zimno jest tak dotkliwe, jakby wśród zimy.

— W całej południowej Hiszpanii, a szczególniej w Sewilli, ludność cierpi od braku wody.

## PORTUGALIJA.

Podług ostatnich wiadomości z Lizbony odebranych w Anglii, córka Cesarza Jmci Brazylskiego Don-Pedra, Xiężniczka Marya Amalija jest bez nadziei życia i opatrzona już została ostatniemi sakramentami.

## GRECYA.

ATENY, *30 Czerwca.* W przeszłym tygodniu Minister Wyznań, P. Wlachos, wniosł na Izbę projekt prawa o usta-

nowieniu Synodu Greckiego. Według tego projektu, opartego na Dekrecie Królewskim z dnia 22 Czerwca 1833 r., Grecki Synod w stosunkach zewnętrznych ma używać zupełnej samobytności, w rozporządzeniach zaś wewnętrznych potrzebne jest zgodzenie się władzy świeckiej, przedstawianej przez Kommisarza Królewskiego, który jest stałe obecnym na posiedzeniach Synodu. Postanowienia tego ostatniego stają się prawomocnemi dopiero po zatwierdzeniu przez Króla lub Ministra Spraw Duchownych. Arcybiskup Ateński jest stałym Prezesem Synodu, inni Członkowie wyznaczani są według starszeństwa z liczby Biskupów Królestwa na rok jeden, z zachowaniem Królowi prawa pozostawiania w Synodzie i na czas dalszy Członków, których za godnych tego uzna.

Projekt ten był rozpatrzony i jednomyślnie przez Izbę przyjęty w ciągu jednego posiedzenia.

— W Grecyi i na wyspach Zante i Cefalonii zjawiła się choroba winogradu podobna do tej, jaka w przeszłym roku grasowała we Włoszech. Jest to prawdziwa klęska dla kraju, którego celniejszym wywozowym towarem są rozynki. *(G. Od.)*

— Z Aten odebrano wiadomości po 7 Lipca; buntownik Christophoros, dotąd jeszcze nie został pojmany. Spokojność nie była zakłócona w prowincyi Maina, lubo poruszenie umysłów zawsze się jeszcze widzieć daje.

## TURCYA.

KONTANTYNOPOL, *20 Czerwca.* Porta przesłała okolnik do Posłów zapowiadający, że na przyszłość, lekarze chcący praktykować w Stambule, będą obowiązani złożyć examen w Szkole Medycyny. Dotąd szarlatani wszelkiego rodzaju mieli tu obszerne pole do rozwijania swojego przemysłu.

## AMERYKA.

W Amsterdamskiej gazecie *Handelsblad* donoszą, że Rząd Stanów Zjednoczonych zaniechał zamierzanej wyprawy do Japonii i pozostawił układy z tém Cesarstwem Rządowi Niderlandskiemu, który zawiązał je od roku 1846 w celu otrzymania swobód handlowych dla wszystkich krajów europejskich.

— Statek parowy *Tay* przywiózł do Anglii wiadomości z La Plata. Stan prowincyj jest dość zaspokajający. Kilka oddziałów wojska rozpuszczono. Kongress zgromadził się w Saint-Nicolas, o 40 mil od Buenos Ayres i zaratyfikował traktat zawarty z Brezyliją.

## NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

WEIMAR, *16 Lipca.* Dowiadujemy się dziś radośnej nowiny, że Xiężniczka Amalija Maria da Gloria Augusta, najmłodsza córka Xięcia Bernarda Saxe-Weimar, zaręczona została z J. K. Wysokością Xięciem Wilhelmem-Fryderykiem-Henrykiem Niderlandskim.

PARYŻ, *20 Lipca.* Gazety napełnione są szczegółami podróży Prezesa Rplitej. Pomimo deszczu, który padał przez cały dzień 18 Lipca, mieszkańcy tłumili się wszędzie na jego spotkanie i witali go z największym entuzyazmem.

Wczora, odbywszy przegląd wojsk francuzkich w Strasburgu, Ludwik Napoleon przejechał Ren na moście pływającym i odbył takiż przegląd wojsk Badeńskich. Następnie wrócił na ziemię francuzką, towarzyszony od delegowanych Pruskich, Wirtembergskich, Badeńskich, Hesskich, i t. d. wśród okrzyków: «Niech żyje Napoleon, niech żyje Cesarz,» wydawanych przez kmieci alsackich.

Okrzyk «Niech żyje Cesarz» był dość częsty w tej drugiej części podróży. W pierwszej, (z Paryża do Nancy), najwięcej wykrzykiwano: «Niech żyje Napoleon.» Okrzyk «Niech żyje Prezes» nie był słyszany, a raz tylko dało się słyszeć: «Niech żyje Rzeczpospolita.» Rzeczą godną szczególnej uwagi, że Prezes, który mówi tak dobrze i tak lubi mówić publicznie, nie dał się dotąd wcale słyszeć, pomimo to, iż wysłuchał już mnóstwa mów witających go władz krajowych.

### DOPISEK.

(Przez statek parowy Stettiński.)

PARYŻ, *22 Lipca.* Prezes Bonaparte uczynił wycieczkę do Baden, dokąd przeprowadzał Xiężnę Stefaniją, poczém wrócił wczora do Strasburga. Zapewniają że za powrotem Prezesa z podróży nastapią zmiany w składzie Gabinetu.

— Jenerał Excelmans umarł w skutku spadnienia z konia.

LONDYN, *21 Lipca.* Wiadome już są wybory 585 Członków, z których, podług *Times*, jest 270 liberalistów, 262 ministeryalnych, a 63 liberalistów konserwatorów.

— W Belfast rozruchy ponowiły się, ale władze przedsięwzięły środki i wiele osób aresztowano. Wielu katolików opuściło swoje domy i ratowało się ucieczką.

WIEDEŃ, *21 Lipca.* Król Jmć Grecyi uda się z Triestu wprost do Munich, a poźniej do Ischl i do Wiednia.

BRUXELLA, *21 Lipca.* Król wrócił w nocy na 17 b. m. i udał się prosto do zamku Laeken.

— Zapewniają, że gdy P. Leclerc nie podjął się złożenia Gabinetu, P. Lebeau był wezwany do Bruxelli, ale również odmówił swego udziału.

TURYN. Sessya Izb została zamknięta i odroczona do 18 Listopada.

ATENY, *13 Lipca.* (Przez telegraf.) Król Othon wyjeżdża do Niemiec i na 24 b. m. będzie już w Trieście.

— Christophoros został nakoniec przez żandarmów schwytany. *(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)*

Позволяется печатать. 17 Іюля 1852 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.